

การศึกษาเรื่องการใช้ผลิตภัณฑ์จากป่าของชุมชนชาวพื้นเมือง ม้ง และกะเหรี่ยง ในตำบลแม่วิน อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยต่างๆเช่น สถานภาพทางภูมิศาสตร์สังคม เศรษฐกิจ ที่มีผลต่อการเข้าไปใช้ผลิตภัณฑ์จากป่า ภูมิปัญญาชนเผ่าในการเข้าไปใช้รักษา อนุรักษ์ ตลอดจนการจัดการป่าในปัจจุบันรวมถึงการดำรงชีพที่อาศัยผลิตภัณฑ์จากป่าของชุมชนพื้นเมือง ม้งและกะเหรี่ยง ใช้เปรียบเทียบกับเส้นมาตรฐานความยากจนในชนบท เฉลี่ยทั้งประเทศ

ในการศึกษครั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง และเป็นข้อมูลปฐมภูมิจากการสังเกต เข้าร่วมกิจกรรม และสัมภาษณ์ แบบเจาะลึกจากผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่การศึกษา

พบว่า ชุมชนพื้นเมือง ม้ง และกะเหรี่ยง ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ระดับความสูง 500, 1300 และ 1150 เมตร จากระดับน้ำทะเล ตามลำดับ ยังผลให้มีสภาพป่า ชนิดของป่า ความหลากหลายทางชีวภาพต่างกัน ตามระดับความสูงชุมชนจึงใช้ผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกัน โดยปัจจัยของสถานภาพทางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนต่างถิ่นเป็นตัวกำหนดในการใช้ผลิตภัณฑ์จากป่าทั้งชนิดและปริมาณ โดยชุมชนม้ง มีการใช้ผลิตภัณฑ์จากป่าน้อยที่สุด แต่ต้องการใช้พื้นที่ป่า เพื่อปลูกพืชพาณิชย์เชิงเดี่ยวมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ชุมชนได้ใช้ผลิตภัณฑ์จากป่าทั้งพืช สัตว์ เพื่อใช้เป็นอาหารของคนและสัตว์เลี้ยง ใช้ทำเป็นที่อยู่อาศัย รวมถึงกำหนดอาณาเขตและประดับตกแต่ง ใช้ทำเป็นเครื่องนุ่งห่ม ใช้เป็นยารักษาโรค ใช้เป็นสัญลักษณ์และความเชื่อทางพิธีกรรม

ในการเข้าไปใช้ รักษา อนุรักษ์ ตลอดจนการจัดการป่าของชุมชนที่ศึกษาในปัจจุบันนั้น ได้ใช้วิธีการจัดการใน 2 ระบบควบคู่กันไป คือ การจัดการด้วยภูมิปัญญาอันเป็นวัฒนธรรม ความเชื่อที่เป็นอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ที่มีอยู่ เพื่อควบคุมการเข้าถึงซึ่งทรัพยากรป่าไม้ และพื้นที่ และ/หรือการจัดการป่าโดยอาศัยอำนาจรัฐ ผ่านทางกฎหมายและกฎของชุมชนที่ตั้งขึ้น อันเป็นแนวคิดในการจัดการป่าแบบรวมศูนย์อำนาจ บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ในการจำแนกควบคุม การใช้ป่าทางกายภาพ และการใช้ชีวิตประจำวันที่อาศัยผลิตภัณฑ์จากป่า การเปรียบเทียบรายได้กับเส้นมาตรฐานความยากจนในชนบทนั้น พบว่า ชุมชนพื้นเมือง ม้ง และกะเหรี่ยง มีรายได้เฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน เกินกว่าเส้นมาตรฐานความยากจนร้อยละ 76.9, 23.5 และ 26.3 ตามลำดับ จึงมีครอบครัวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อคน ต่อเดือน ต่ำกว่าเส้นมาตรฐานคือร้อยละ 23.1, 76.5 และ 73.7 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาตามกรอบ 7 ประการดังกล่าวคือ เงิน จันททรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จันทสังคม จันทการเมือง จันทการศึกษา จันทวัฒนธรรม จันทจิตวิญญาณ ขาดคุณธรรม จริยธรรม ถือว่าชุมชนที่ทำการศึกษาไม่จนตามกรอบของเศรษฐศาสตร์การเมืองดังกล่าว